

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Scheiding van zeggenschap en belang in de familiesfeer

Leeuw, A.E. de

Citation

Leeuw, A. E. de. (2020, October 1). *Scheiding van zeggenschap en belang in de familiesfeer*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/137098>

Version: Publisher's Version

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/137098>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Cover Page

Universiteit Leiden

The handle <http://hdl.handle.net/1887/137098> holds various files of this Leiden University dissertation.

Author: Leeuw, A.E. de

Title: Scheiding van zeggenschap en belang in de familiesfeer

Issue Date: 2020-10-01

IV

OVERKOEPELENDE CONCLUSIE CIVIEL EN FISCAAL RECHT

IV Overkoepelende conclusie civiel en fiscaal recht

Dit onderzoek richt zich op de geschiktheid van de drie door mij beoordeelde rechtsfiguren, (testamenteir) bewind, certificering en als APV kwalificerende rechtsfiguren, als beschermingsfiguur. Daartoe heb ik allereerst de civielrechtelijke kenmerken van deze rechtsfiguren onderzocht en getoetst of deze geschikt zijn om duurzaam de zeggenschap over en het economische belang bij vermogen gescheiden te houden, zowel als zodanig als in relatie tot de legitieme portie. Daarnaast heb ik de fiscale gevolgen van deze rechtsfiguren geanalyseerd en beoordeeld in hoeverre deze fiscale gevolgen een belemmering zijn voor het toepassen van de desbetreffende rechtsfiguur als beschermingsfiguur. Voor zover ik knelpunten gesignaleerd heb, heb ik verder onderzocht in hoeverre het wegnemen hiervan op zijn plaats zou zijn en een suggestie gedaan voor de wijze waarop dit zou kunnen plaatsvinden. Hierna geef ik per beschermingsfiguur mijn conclusies weer.

(Testamenteir) bewind

Over testamentair bewind kan ik vrij kort zijn: als gevolg van de mogelijkheid voor de rechthebbende om na vijf jaar de rechter te verzoeken om opheffing van het bewind, is de houdbaarheid van het bewind op de lange(re) termijn bepaald onzeker. Daarnaast kan het bewind in strijd komen met de legitieme portie. Het risico dat het bewind geen stand zal houden betekent dat onzeker is of een duurzame scheiding van zeggenschap en economisch belang aangebracht zal kunnen worden. Dit maakt het bewind in mijn ogen vanuit civielrechtelijk perspectief ongeschikt als beschermingsfiguur. Wel is bij bewind sprake van een wettelijke beheersregeling. Toetsend aan de civielrechtelijke toetsingscriteria moet derhalve geconstateerd worden dat het bewind slecht scoort op het punt van duurzaamheid, maar wel voldoet aan de toets van het bewaren van het evenwicht tussen de bij het bewind betrokken belangen.

Vanuit fiscaal perspectief zijn er geen belemmeringen: de fiscale behandeling met en zonder bewind is gelijk, zodat het instellen van een bewind fiscaal neutraal verloopt, er is geen sprake van knelpunten. Vanuit fiscaal perspectief is het bewind derhalve zonder voorbehoud geschikt als beschermingsfiguur. Gezien de civielrechtelijke beperkingen is het bewind alles overziend echter naar mijn mening toch ongeschikt.

Certificering

Certificering is een flexibele rechtsfiguur, die op verschillende wijzen kan worden ingericht en als gevolg daarvan ook gebruikt kan worden om het economische belang bij vermogen op duurzame wijze te scheiden van de zeggenschap hierover. De afweging van de verschillende bij de aldus vormgegeven certificering betrokken belangen, enerzijds het met de certificering nagestreefde doel en anderzijds de

belangen van de certificaathouders, stellen naar mijn mening bepaalde eisen aan de administratievoorwaarden, zoals een mogelijkheid voor de certificaathouders om het handelen van het bestuur van de STAK te (doen) toetsen. Gezien de flexibiliteit van certificering als rechtsfiguur kan hierin voorzien worden.

Om de houdbaarheid van de certificering op de lange termijn te toetsen, ben ik verschillende rechtsfiguren nagegaan en heb ik beoordeeld of certificering als zodanig kan kwalificeren, met als gevolg dat beëindiging van de aan certificering ten grondslag liggende beheersovereenkomst door de certificaathouder mogelijk is buiten de in de administratievoorwaarden geregelde mogelijkheden om. In dat verband heb ik bijvoorbeeld gekeken naar de kwalificatie van de certificering als maatschap of als overeenkomst van opdracht of lastgeving. Ik concludeer echter dat certificering in beginsel een overeenkomst *sui generis* is en dat de voor in de wet geregelde rechtsfiguren uit de wet voortvloeiende wijzen van beëindiging niet voor certificering gelden. Een aandachtspunt is wel de kwalificatie van de administratievoorwaarden als algemene voorwaarden: indien de administratievoorwaarden als algemene voorwaarden kwalificeren, is het beding van niet-royeerbaarheid, dat benodigd is om de certificering lang te laten voortduren, naar mijn mening vernietigbaar door de certificaathouders. In dat geval kan de certificering door de certificaathouders beëindigd worden voor de door de insteller beoogde einddatum.

In beginsel kan met certificering echter duurzaam een scheiding van zeggenschap en economisch belang bij vermogen tot stand gebracht worden. De legitieme portie maakt dit in beginsel niet anders, mits de legitimaris de certificaten verkrijgt als erfgenaam en niet als legataris. Dit hangt samen met de omstandigheid dat een certificaat een vorderingsrecht is en een legaat van een vorderingsrecht inferieur is. Bij een verkrijging van de certificaten als legaat zou de legitimaris zich derhalve door middel van verwerping en een beroep op zijn legitieme portie aan de certificering kunnen onttrekken, met dien verstande dat de waarde die hij dan in handen krijgt veel lager is dan de waarde van het gecertificeerde vermogen.

In verband met de legitieme portie in geval van een verkrijging als erfgenaam is voorts van belang dat de Hoge Raad geoordeeld heeft dat niet-royeerbare certificaten in het algemeen niet maatschappelijk onaanvaardbaar zijn. De legitimaris kan de certificering derhalve in principe niet op deze basis aantasten. Het lijkt mij echter de vraag of ook zo geoordeeld zal worden in geval van nog (veel) restrictievere voorwaarden van certificering. In de meest restrictieve variant kunnen de certificaten (i) niet-royeerbaar zijn, (ii) onoverdraagbaar zijn, (iii) niet gepaard gaan met een doorstootverplichting voor de STAK en (iv) geen enkele vorm van inspraak voor de certificaathouder kennen. Daarmee heeft de certificaathouder geen enkele wijze om het certificaat geheel of gedeeltelijk te verzilveren en kan men zich afvragen of hij eigenlijk nog wel iets verkrijgt. De maatschappelijke aanvaardbaarheid van de certificering lijkt mij in dat geval te betwijfelen.

Concluderend voldoet certificering aan beide civielrechtelijke toetsingscriteria: certificering kan zowel duurzaam tot stand gebracht worden, als zodanig worden vormgegeven, dat het evenwicht tussen de bij de certificering betrokken belangen bewaard kan worden.

Vanuit fiscaal perspectief zijn er een aantal aandachtspunten verbonden aan certificering, afhankelijk van de inhoud van de administratievoorwaarden en de aard van het gecertificeerde vermogen:

- Indien de certificaathouder geen economisch eigenaar is, terwijl de STAK niet verplicht is om inkomsten en vermogenswinsten direct door uit te keren aan de certificaathouder, rijst de vraag op welk moment de certificaathouder deze inkomsten respectievelijk winsten geniet (dit geldt uiteraard niet voor box 3-vermogen).
- Als het genietingsmoment van de certificaathouder later is dan het genietingsmoment van de STAK, is tevens de vraag of en hoe de inkomsten respectievelijk vermogenswinsten in de heffing van inkomstenbelasting betrokken moeten worden tot het moment van dooruitkering hiervan door de STAK naar de certificaathouder.
- Voor zover de STAK niet verplicht is om inkomsten en/of vermogenswinsten door uit te keren en dit feitelijk ook niet doet, alsmede bij belasting verschuldigd ter zake van forfaitair rendement, gaat de certificaathouder er in zijn vermogen op achteruit als gevolg van de verschuldigde belasting en kunnen zelfs financiële problemen ontstaan. Dit geldt evenzeer in geval van schenk- of erfbelasting in verband met de verkrijging van de certificaten, aangezien de certificaathouder dan ook geen liquide middelen verkrijgt om die belasting te voldoen.
- In geval van box 3-vermogen is vrijgesteld vermogen een aandachtspunt. Ik ben van mening dat bij een certificaathouder, die economisch eigenaar, en daarmee fiscaal eigenaar, van het gecertificeerde vermogen is, de heffing gebaseerd dient te worden op het gecertificeerde vermogen. Daarmee kunnen, indien aan alle voorwaarden voldaan is, ook de box 3-vrijstellingen van toepassing zijn. Duidelijk is echter dat de staatssecretaris een andere mening is toegedaan. Het ligt derhalve in de rede dat, indien men box 3-vermogen certificeert en vervolgens een box 3-vrijstelling wil toepassen, hierover ten minste discussie zal ontstaan met de belastingdienst.

Grotendeels gaat het bij deze aandachtspunten om knelpunten, die veroorzaakt worden door onvolkomenheden van juridische aard in de fiscale wetgeving.

Van de genoemde punten zijn de eerste drie in principe te ondervangen door een goede vormgeving van de administratievoorwaarden. Als die zo zijn opgesteld dat de certificaathouder economisch eigenaar van het gecertificeerde vermogen is, lopen het genietingsmoment van STAK en certificaathouder niet uiteen, ook niet als geen directe dooruitkering van inkomsten c.q. vermogen plaatsvindt. Daarnaast kan in de administratievoorwaarden geregeld worden dat de STAK ten minste zodanige uitkeringen moet doen, dat de certificaathouder in staat gesteld wordt om de door hem verschuldigde belastingen te voldoen.

Het punt inzake de toepasselijkheid van box 3-vrijstellingen valt echter niet in de administratievoorwaarden te adresseren. Deze voorwaarden zullen zodanig moeten zijn, dat de certificaathouder economisch eigenaar van het gecertificeerde vermogen is, om tot toepassing van deze vrijstellingen te kunnen komen. Dat lost het andersluidende standpunt van de staatssecretaris echter niet op. Mijns inziens is een ruimhartiger interpretatie van de vrijstellingen hier op zijn plaats. Zolang daarvan geen sprake is, ligt voor de hand dat de toepassing van de vrijstellingen na certificering tot discussie zal leiden, met als risico dat de vrijstellingen door certificering verloren gaan.

Concluderend is certificering zowel fiscaal als civielrechtelijk in principe geschikt als beschermingsfiguur, met als aandachtspunten de kwalificatie van de administratievoorwaarden als algemene voorwaarden en de certificering van vrijgesteld box 3-vermogen.

APV

Uiteenlopende rechtsvormen kunnen als APV kwalificeren. In het kader van het civielrechtelijke deel van mijn onderzoek ligt de nadruk op de Anglo-Amerikaanse trust (naar Engels recht) en de Nederlandse stichting als APV. De beoordeling inzake de legitieme portie is echter breder en ook toepasbaar op andere als APV kwalificerende rechtsvormen.

Trusts, maar ook andere als APV kwalificerende rechtsvormen, kennen een grote mate van flexibiliteit. Daarmee kunnen deze rechtsvormen in beginsel als beschermingsfiguur worden ingezet. Voor de trust geldt als bijzonder aandachtspunt de erkenning hiervan onder het Haags Trustverdrag. Een jurisdictie die de trust niet kent, zoals Nederland, is niet gehouden tot erkenning van de trust waarvan de kenmerkende elementen, anders dan het toepasselijke recht, de plaats van bestuur van de trust en de gewone verblijfplaats van de trustee, nauwer verbonden zijn met staten die de rechtsfiguur of de betrokken vorm van de trust niet kennen. In geval van een trust met een Nederlandse settlor en slechts Nederlands vermogen kan de erkenning derhalve ter discussie worden gesteld.

Daarnaast is de samenloop van een APV met de legitieme portie niet volledig duidelijk. Indien de inbreng van vermogen in het APV een gift is die binnen vijf jaar voor overlijden van de inbrenger heeft plaatsgevonden, of indien sprake is van een gift die kennelijk gedaan en aanvaard is met het vooruitzicht om de legitimarissen te benadelen, dan wordt de inbreng meegenomen in de berekening van de omvang van de legitieme portie. Aangezien het gebruik van een APV als beschermingsfiguur impliceert dat de inbrenger (nagenoeg) zijn gehele vermogen inbrengt, kan in dat geval ook inkorting van de inbreng door de legitimarissen aan de orde komen. Daarmee kunnen de legitimarissen de inbreng gedeeltelijk teniet doen.

Dit vereist dat (i) sprake is van een gift (ii) met oog op kort gezegd de benadeling van legitimarissen. De omstandigheid dat de inbreng binnen vijf jaar voor overlijden van de inbrenger heeft plaatsgevonden, lijkt mij een doorgaans te vermijden omstandigheid. Overigens impliceert de inbreng van (nagenoeg) het gehele vermogen een benadeling van de legitimarissen, zodat het al dan niet meegerekend worden van de inbrenghandeling voor de legitieme portie afhangt van de kwalificatie van de inbrenghandeling als gift. Mijns inziens is echter geen sprake van een gift, aangezien dit vereist dat (i) de inbrenger verarmt, (ii) de begiftigde verrijkt en (iii) sprake is van een bevoordelingsbedoeling. Van verarming van de inbrenger en een (algemene) bevoordelingsbedoeling is sprake, maar verrijking van de begiftigde ligt gezien de bijzondere aard van het APV minder eenvoudig. Het ingebrachte vermogen wordt verkregen door het APV, maar dit heeft geen eigen economisch belang bij dit vermogen. Het is de bedoeling dat de begunstigden verrijken, maar uitgaande van een discretionaire entiteit, hebben zij geen concrete aanspraken. Mogelijk krijgt een specifieke begunstigde nooit een uitkering. Daarmee is mijns inziens van een verrijking van de begunstigden geen sprake. Een vraag is of het APV toch als verrijkt gezien kan worden, omdat dit het vermogen verkrijgt voor de uitvoering van zijn doel. Mijns inziens is dit niet het geval, maar de meningen zijn op dit punt verdeeld. Geconcludeerd moet worden dat vooralsnog niet zeker is dat de inbreng van vermogen in een APV niet binnen het bereik van de regeling inzake de legitieme portie valt.

Toetsend aan de civielrechtelijke toetsingscriteria, duurzaamheid en evenwicht tussen de betrokken belangen, stel ik vast dat een APV in beginsel aan beide criteria kan voldoen. Afhankelijk van de rechtsvorm kent het APV reeds een wettelijke beheersregeling, die voorziet in het bewaren van het evenwicht tussen de bij het APV betrokken belangen. Daarnaast kan een APV duurzaam worden ingesteld, met dien verstande dat nog niet zeker is dat een legitimaris niet met een beroep op zijn legitieme portie de inbreng in het APV gedeeltelijk teniet zou kunnen doen.

Fiscaal zijn er daarnaast meerdere onduidelijkheden en een aantal belangrijke belemmeringen, die in de weg staan aan het gebruik van een APV als beschermingsfiguur. De voornaamste onduidelijkheden zijn samengevat de volgende punten:

- Wie is de inbrenger indien de persoon die de inbrenghandeling verricht in gemeenschap van goederen gehuwd is, slechts deze persoon of ook diens echtgenoot?
- Moet bij de toerekening aan erfgenamen slechts rekening gehouden worden met hun procentuele erfdelen of ook met legaten en lastbevoordelingen?
- Heeft artikel 2.14a lid 4 Wet IB 2001 tot gevolg dat iedere afwijking van de erfdelen bij versterf gecorrigeerd wordt, omdat ook partiële onterving binnen het bereik van deze bepaling valt?
- Wat is de basis van toerekening na een correctie van de toerekening op grond van artikel 2.14a leden 4, 5 of 6 Wet IB 2001?
- Kan het tegenbewijs van artikel 2.14a lid 6 Wet IB 2001 alsnog geleverd worden als een erfgenaam begunstigde van het APV is geweest, maar op enig moment definitief als zodanig geschrapt is?
- Hoe moet worden omgegaan met een APV dat deels discretionair en deels niet-discretionair is?
- Is de APV-regeling ook van toepassing op entiteiten indien de instelling van de entiteit of de inbreng van vermogen herroepelijk is?
- Leidt de APV-regeling tot fiscale transparantie van het APV, of slechts tot de toerekening van het APV-vermogen?
- Is er naast de APV-regeling nog ruimte voor de toepassing van de in de jurisprudentie ontwikkelde transparantie van een entiteit op grond van het kunnen beschikken over het vermogen van die entiteit als ware het iemands eigen vermogen?
- Hoe moet in het kader van de Successiewet omgegaan worden met het schrappen van een erfgenaam-begunstigde, aannemend dat die daardoor alsnog wordt toegelaten tot het tegenbewijs? Een regeling vergelijkbaar met artikel 53 SW ontbreekt, dus een correctie van de eerder geheven erfbelasting lijkt niet mogelijk.

In aanvulling hierop kunnen de volgende, belangrijkste, andere knelpunten gesignaleerd worden:

- Toerekening van het APV-vermogen kan verschillende fiscale gevolgen hebben:

- o de inbreng kan leiden tot de heffing van inkomstenbelasting, omdat dit gezien wordt als een vervreemding van de ene inbrenger aan de andere;
 - o indien aan een bestaand APV door een tweede inbrenger vermogen wordt overgedragen tegen de waarde in het economische verkeer, is onduidelijk hoe de toerekening aan beide inbrengers bepaald moet worden;
 - o een uitkering kan gezien worden als een vervreemding van de ene persoon aan wie wordt toegerekend aan de andere, met als gevolg heffing van inkomstenbelasting;
 - o voor het doen van een uitkering worden belastbare inkomsten genoten door een ander dan de persoon die de uitkering krijgt;
 - o bij de toepassing van de tegenbewijsregeling wordt geen rekening gehouden met de mogelijkheid dat een erfgenaam slechts een rechtens afdwingbare aanspraak jegens het APV heeft en overigens niet in aanmerking komt voor uitkeringen; en
 - o bij uitkeringen aan begunstigden van (relatief, in verhouding tot het aan hen toegerekende deel van het APV-vermogen) gelijke uitkeringen, moeten kruislingse schenkingen in aanmerking genomen worden, die leiden tot heffing van schenkbelasting over een deel van iedere uitkering.
- Er kan zich een samenloop van Nederlandse vennootschapsbelasting (bij het APV) en inkomstenbelasting (bij de inbrenger) voordoen, waarbij niet voorzien is in een mogelijkheid tot verrekening.
- Het is niet duidelijk of en op welke wijze een samenloop tussen Nederlandse dividendbelasting (ten laste van het APV) en Nederlandse inkomstenbelasting (geheven van de inbrenger) kan worden weggenomen.
- Degenen aan wie het APV-vermogen wordt toegerekend kunnen in financiële problemen komen, omdat zij wel belasting moeten betalen, maar geen beschikking krijgen over de liquiditeiten om deze uit te voldoen.
- Er bestaan problemen bij het bepalen aan wie of in welke verhoudingen toe te rekenen als gevolg van opeenvolgende verervingen bij een APV dat langere tijd bestaat, alsmede de administratieve lasten van toerekening aan een groot aantal personen.

Het betreft hier naar mijn mening (nagenoeg) geheel knelpunten die het gevolg zijn van onvolkomenheden in de fiscale wetgeving van juridische aard.

Mijns inziens moeten deze onduidelijkheden weggenomen worden, doordat de wetgever een keuze maakt voor een bepaalde interpretatie en deze implementeert. De door mij voorgestane interpretatie is in de desbetreffende paragrafen besproken. Zolang deze onduidelijkheden blijven bestaan, vormen zij een belemmering voor de toepassing van een APV als beschermingsfiguur, omdat de fiscale gevolgen hiervan onzeker zijn.

Hetzelfde geldt voor de genoemde knelpunten, die naar mijn mening door de wetgever weggenomen moeten worden. In tegenstelling tot de (meeste) knelpunten bij certificering zijn deze niet te verhelpen door een goede vormgeving van het APV. De fiscale gevolgen van de toerekening aan meerdere personen en de financiële problemen als gevolg van toerekening zonder middelen te verkrijgen wegen daarbij naar mijn mening het zwaarst. Ik heb voor de verschillende knelpunten een voorstel gedaan om deze op te lossen, zoals (i) een systeem van administratieve “verdeling” in aandelen, om de bezwaren van toerekening aan meerdere personen weg te nemen, (ii) een verhaalsrecht jegens het APV voor degene(n) aan wie het APV-vermogen wordt toegerekend, (iii) de verrekening van alle winstbelasting ten laste van het APV met de inkomstenbelasting bij de inbrenger, in combinatie met afschaffing van de toerekeningsstop en (iv) het doortrekken van de toerekening naar de Wet DB voor niet-vennootschapsbelastingplichtige APV's, om verrekening van de dividendbelasting bij de inbrenger mogelijk te maken. Totdat de wetgever de (voornaamste) knelpunten bij de toepassing van een APV wegneemt, zijn de hieruit voortvloeiende belemmeringen naar mijn mening zodanig, dat een APV vanuit fiscaal perspectief niet geschikt is als beschermingsfiguur.

Samenvattend is het APV vanuit civielrechtelijk perspectief in beginsel geschikt als beschermingsfiguur, met dien verstande dat vooralsnog niet zeker is of de inbreng niet (gedeeltelijk) ongedaan gemaakt kan worden met een beroep op de legitieme portie. Bij trusts is voorts de erkenning hiervan een aandachtspunt. Vanuit fiscaal perspectief zijn er echter dermate veel onzekerheden en belemmeringen, dat het APV ongeschikt is als beschermingsfiguur.

Conclusie

De conclusies ter zake van de getoetste rechtsfiguren kunnen als volgt worden samengevat:

Rechts- figuur	Civielrechtelijke toets- ingscriteria	Fiscale toetsingscriteria	Conclusie
Bewind	<i>Duurzaamheid</i>: beperkt, als gevolg van mogelijkheid tot opheffing na vijf jaar, alsmede strijd met legitieme portie. <i>Evenwicht tussen belangen</i>: goed, in de vorm van de wettelijke regeling inzake het testamentair bewind in boek 4 BW	<i>Knelpunten</i>: geen, bewind wordt fiscaal neutraal behandeld.	Testamenteair bewind is ongeschikt als beschermingsfiguur, vanwege beperkte civielrechtelijke houdbaarheid.
Certificering	<i>Duurzaamheid</i>: goed, een duurzame scheiding van economisch belang en zeggenschap is in beginsel mogelijk. Een aandachtspunt is de kwalificatie van de administratievoorwaarden als algemene voorwaarden <i>Evenwicht tussen belangen</i>: goed, de wettelijke regeling (in de vorm van de bepalingen die de stichting beheersen) is beperkt, maar de stichting is dermate flexibel dat in de statuten van de STAK en in de beheersovereenkomst door de insteller voorzien kan worden in een regeling die het evenwicht tussen de bij de certificering betrokken belangen bewaakt.	<i>Knelpunten</i>: er is sprake van knelpunten; er zijn meerdere punten waarop de fiscale behandeling van gecertificeerd vermogen onduidelijk is, of waarop deze fiscale behandeling minder gunstig is. De meeste knelpunten kunnen echter ondervangen worden door de juiste vormgeving van de administratievoorwaarden. Een aandachtspunt is (discussie over) de toepassing van box 3-vrijstellingen. <i>Onvolkomenheden in de wetgeving</i>: de gesignaleerde knelpunten worden gedeeltelijk veroorzaakt door onvolkomenheden van juridische aard in de fiscale wetgeving en gedeeltelijk doordat nog niet volledig duidelijk is hoe het in de jurisprudentie ontwikkelde concept economische eigendom doorwerkt naar box 3 en de Successiewet. De onvolkomenheden in de wetgeving betreffen onduidelijkheden in de wetgeving (categorie 2(b)), en ongerijmde effecten voor de belastingplichtige (categorie 3(a)).	Certificering is grotendeels geschikt als beschermingsfiguur, met uitzondering van toepassing bij vrijgesteld box 3-vermogen.

Rechts- figuur	Civielrechtelijke toets- ingscriteria	Fiscale toetsingscriteria	Conclusie
APV	<i>Duurzaamheid</i>: in beginsel goed, met een APV kan in beginsel een duurzame scheiding tussen zeggenschap en belang worden aangebracht. Aandachtspunten zijn erkenning onder het Haags Trustverdrag in geval van een trust, alsmede onzekerheid over de samenloop met de legitieme portie. <i>Evenwicht tussen betrokken belangen</i>: goed; de wijze waarop hier invulling aan wordt gegeven hangt af van de rechtsfiguur die als APV wordt gebruikt. Dit kan gebaseerd zijn op de algemeen geldende (al dan niet wettelijke) regels die deze rechtsfiguur beheersen (zoals bij de Anglo-Amerikaanse trust) en/of een door de insteller zelf getroffen regeling (zoals bij de Nederlandse stichting als APV nodig zal zijn).	<i>Knelpunten</i>: er zijn veel knelpunten aanwezig, in de vorm van een groot aantal onduidelijkheden in de interpretatie van de APV-regeling, alsmede meerdere significante belemmeringen door de fiscale gevolgen. <i>Onvolkomenheden in de wetgeving</i>: (nagenoeg) alle knelpunten worden veroorzaakt door onvolkomenheden in de wetgeving van juridische aard. Het gaat hier om onduidelijkheden (categorie 2(b)), onvolkomen aansluiting bij de parlementaire geschiedenis (categorie 2(c)), ongerijmde effecten voor de belastingplichtige (categorie 3(a)) en leemten in de wetgeving (categorie 3(b)). Ook is onder omstandigheden sprake van een probleem met de praktische uitvoerbaarheid van de APV-regeling.	Een APV is ongeschikt als beschermingsfiguur, als gevolg van de fiscale belemmeringen.

Concluderend is certificering de enige rechtsfiguur die zowel civiel- als fiscaalrechtelijk in beginsel geschikt is als beschermingsfiguur, in die zin dat het mogelijk is om duurzaam de zeggenschap over en het economische belang bij vermogen van elkaar te scheiden, zonder dat sprake is van (significante) fiscale belemmeringen. Een uitzondering is box 3-vermogen waarvoor een vrijstelling geldt; in dat geval zal ten minste discussie met de belastingdienst ontstaan over het kunnen toepassen van deze vrijstellingen na certificering.

* * * * *